

СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ ТА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА, ЕТИКИ Й ЕСТЕТИКИ В ТЕОРІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ

У статті розглянуто сутність і структуру професійної компетентності майбутніх учителів художньої культури, учителів музичного мистецтва, етики й естетики в теорії педагогічної думки. Зроблено висновки, яким повинен бути майбутній педагог, професійний, компетентний фахівець.

Ключові слова: етика, естетика, педагогічна думка, компетентність.

Згідно з новою освітньою парадигмою фахівець повинен оволодіти фундаментальними знаннями, професійними вміннями та навичками діяльності свого профілю, досвідом творчої й дослідницької діяльності рішення нових проблем, досвідом соціально-оцінної діяльності, тобто він повинен бути компетентним і конкурентоспроможним. Професійну компетентність педагога можна розглядати як своєрідну відповідь на проблемну ситуацію в освіті, що виникла у результаті суперечності між необхідністю забезпечити сучасну якість і неможливістю вирішити це завдання традиційним шляхом за рахунок наступного збільшення обсягу інформації, яку мають засвоїти учні [4, с. 65]. Питання професійної компетентності у вітчизняній психолого-педагогічній науці розглядали такі фахівці, як В. Безрукова, В. Веснін, В. Горчакова, Г. Єльнікова, І. Зимня, Н. Крилова, А. Леонт'єв, М. Розенова, Д. Чернільовський та ін. В енциклопедії професійної освіти визначено, що професійна компетентність – це інтегральна характеристика ділових та особистісних якостей спеціаліста, що відображає рівень знань, умінь і досвід, яких достатньо для досягнення мети цього роду діяльності, а також його моральна позиція.

Аналіз першоджерел показав, що більшість авторів розглядають професійну компетентність у двох аспектах: як мету професійної підготовки; а також як проміжний результат, що характеризує стан фахівця, який здійснює свою професійну діяльність. Основними рівнями професійної компетентності суб'єкта діяльності є результат навчання, професійна підготовленість, професійний досвід і професіоналізм.

Сьогодні галузевими стандартами вищої освіти України (ГСВО) запроваджується модель компетентності фахівця (освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ), у якій узагальнюється зміст освіти, тобто відображаються цілі освітньої та професійної підготовки, визначається місце фахівця в структурі господарства держави й вимоги до його компетентності, інших соціально та професійно важливих властивостей і якостей. Отже, компетентність спеціаліста є одним із компонентів державних освітніх

стандартів, а компетентнісний підхід в освіті України запроваджується як обов'язковий на державному рівні [7; 1; 6]. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні як учасниці євроінтеграційних процесів повинна увібрати в себе загальносвітові тенденції трансформації цілей сучасної вищої освіти, що в багатьох розвинених країнах стали прискорювачами економічного зростання, сприяли задоволенню потреб, що зростали, і розкриттю творчого потенціалу особистості, забезпечили впровадження нових інформаційних технологій. На сьогодні українська освіта відстає з питань упровадження передових цілей, закономірностей, принципів, технологій. Т. Сорочан визначає стратегію ВНЗ як довгостроковий, якісно визначений напрям розвитку навчального закладу, який інтегрує місію, цілі, норми та дії в єдине ціле, визначає ресурсне забезпечення з урахуванням внутрішніх переваг і недоліків організації [3, с. 11].

У свою чергу, автор пропонує такий перелік основних стратегій навчального закладу:

- соціально-педагогічні (демократизація педагогічного процесу, посилення тенденцій державно-громадського управління, реалізація державної освітньої політики);
- особистісно-розвивальні (спрямованість на перспективу успіху, соціалізації, життєтворчості й особистісного розвитку кожного учня);
- інноваційні (підвищення якості освітніх послуг шляхом запровадження інновацій);
- маркетингові (узгодження потреб споживачів і можливостей організації);
- кадрові (забезпечення особистісного та професійного розвитку персоналу, формування кадрового резерву, мотивація персоналу, подолання конфліктів);
- ресурсні (розвиток матеріальної бази та збільшення фінансових надходжень на потреби навчального закладу з різних джерел фінансування);
- антикризові (передбачення та подолання небажаних ситуацій, пов'язаних із загрозами щодо безпечного перебування учнів і персоналу в навчальному закладі, збереження фізичного, морального та психічного здоров'я учасників навчально-виховного процесу).

Ефективні стратегії та процеси їх запровадження поєднують зміст управлінської діяльності, управлінські рішення, вибір способу дій, врахування наслідків, створення логічних схем, які охоплюють усі організаційні рівні. Але слід зазначити, що процес реформування вітчизняної вищої школи стримується через застосування закладами освіти старих методів управління, недостатнє використання організаційних інновацій і прогресивних форм менеджменту, що базуються на принципах загального управління якістю (TQM). Це, у свою чергу, пояснюється недостатністю необхідних методичних рекомендацій і наукових розробок з запровадження систем управління якістю у вищій школі, відсутністю спеціальних концептуа-

льних моделей якості підготовки випускника ВНЗ, які враховують на специфіку цієї галузі [4, с. 64].

Проблема підвищення рівня професійної компетентності майбутнього вчителя художньої культури та вчителя музичного мистецтва, етики й естетики, здатного вільно та активно мислити, моделювати навчально-виховний процес, самостійно генерувати, втілювати нові ідеї й технології навчання та виховання є актуальною в сучасних соціально-економічних умовах. По-перше, професійно компетентний учитель позитивно впливає на формування творчих дітей у процесі навчально-виховної роботи; по-друге, зможе досягти кращих результатів у своїй професійній діяльності; по-третє, сприяє реалізації власних професійних можливостей.

Поняття компетентності тісно пов'язане з поняттям “компетенція”. Визначення поняття “компетенція” включає два загальних аспекти:

- 1) коло питань;
- 2) знання й досвід у тій або іншій галузі.

У свою чергу, до поняття компетентності зараховують, крім загальної сукупності знань, ще й знання можливих наслідків конкретного способу впливу, рівень уміння та досвід практичного використання знань. У загальному наближенні компетентність можна розглядати як здатність суб'єкта діяти адекватно, згідно з умовами ситуації, у напрямі отримання значущих результатів. На думку А. Хуторського, ключовим компонентом компетенції є вміння. Компетентність – це рівень умінь особистості, що відображає ступінь відповідності певній компетенції та дає змогу діяти конструктивно в соціальних умовах, що змінюються [5, с. 61].

О. Журавльов, Н. Тализіна, Р. Шакуров, О. Щербаков та інші науковці дотримуються аналогічної думки та вважають, що терміном “компетенція” варто характеризувати те різноманіття знань, умінь, особистісних якостей, властивостей тощо, яким повинна володіти людина відповідно до свого місця в соціальній і професійній дійсності, тобто компетенції можуть бути описані в термінах знань, умінь, навичок, досвіду, здібностей. Термін “компетентність” указує на відповідність реального й необхідного в особистості фахівця, на ступінь привласнення особистістю змісту компетенцій, тобто це, перш за все, якісний показник. При цьому компетентність може характеризувати оволодіння особистістю не однією, а декількома компетенціями, зокрема, професійну компетентність можна визначити як оволодіння фахівцем усіма професійними компетенціями.

Підсумовуючи все вищезазначене, під компетенцією ми розуміємо сукупність знань, умінь, навичок, способів діяльності. Компетенції – це складні професійно-індивідуальні новоутворення, що на основі інтеграції соціального, професійного та особистого досвіду, набутих знань, сформованих умінь і навичок, особистісних якостей, які зумовлюють готовність та здатність спеціаліста до успішного виконання ним професійної діяльності. Компетентність визначаємо як володіння відповідними компетенціями.

За “Новим тлумачним словником української мови”, компетентність – добра обізнаність із чим-небудь [7, с. 305].

У словнику С. Ожегова поняття “компетентність” подано у двох значеннях:

1. Компетентний – той, хто має достатні знання у певній галузі; хто в чому-небудь добре обізнаний, кваліфікований.

2. Компетентний – той, хто має певні повноваження, повноправний, повновладний [1, с. 98].

А. Маркова [2, с. 50] вважає, що компетентність – це поєднання психічних якостей, психічних станів, яке дає змогу діяти самостійно й відповідально, оволодіння людиною навичками та вміннями виконувати трудові функції. Дослідниця наголошує, що поняття “компетентність” конкретної особи вужче, ніж професіоналізм. Людина може бути професійною у своїй галузі, але не бути компетентною у вирішенні професійних питань.

На думку Г. Єльнікової, компетентність є інтегрованою якістю особистості, що зумовлює можливість здійснювати деяку діяльність, причому йдеться не про окремі знання чи вміння, навіть не про сукупності окремих процедур діяльності, а про властивість, що дає змогу людині здійснювати діяльність у цілому [1, с. 36].

С. Гончаренко визначає цю категорію так: “Компетентність (від лат. *competens* – належний, відповідний) – сукупність знань і вмінь, необхідних для ефективної професійної діяльності: вміння аналізувати, передбачати наслідки професійної діяльності, використовувати інформацію”. Отже, більшість дослідників під терміном “компетентність” розуміють складну інтегровану якість особистості, що зумовлює можливість здійснювати деяку діяльність.

Британський психолог Дж. Кондр запропонував таке тлумачення поняття “компетентність”: це специфічна здібність, необхідна для ефективного виконання конкретної дії в конкретній предметній сфері, що охоплює фахові знання, предметні навички, способи мислення, а також розуміння відповідальності за свої дії. Професійну компетентність педагога можна розглядати як своєрідну відповідь на проблемну ситуацію в освіті, що виникла внаслідок суперечності між необхідністю забезпечити сучасну якість і неможливістю вирішити це завдання традиційним шляхом за рахунок подальшого збільшення обсягу інформації, що підлягає засвоєнню учнями. О. Тімець підкреслює, що професійна компетентність учителя – це сукупність його особистісних якостей, загальної культури та кваліфікаційних знань, умінь, методичної майстерності, гармонійна інтеграція яких у педагогічній діяльності дає оптимальний результат. В. Адольф зазначає, що професійна компетентність учителя – це базова характеристика діяльності спеціаліста; вона включає як змістовий (знання), так і процесуальний (уміння) компоненти й має головні суттєві ознаки, а саме: мобільність знань, гнучкість методів професійної діяльності та критичність мислення [7, с. 73].

Зміст професійної компетентності вчителя характеризується процесуальними та результативними показниками й визначається як його здатність і готовність здійснювати особисту професійну діяльність. Н. Лобанова характеризує професійно-педагогічну компетентність як властивість особистості та виокремлює три її компоненти: професійно-освітній, професійно-діяльнісний, професійно-особистісний.

Подальшу дослідницьку роботу було спрямовано на визначення структури професійної компетентності майбутнього вчителя. Проведений аналіз наукових праць [3; 5; 2; 6] дав змогу виявити, що це питання є предметом активного обговорення науковців. Відповідно до поділу змісту освіти на загальну метапредметну, до якої зараховують інструментальні (когнітивні, методологічні, технологічні та музичні здатності); міжособистісні (соціальна взаємодія й співпраця); системні (поєднання розуміння, сприйнятливості та знань) і яка поширюється на всі предмети; міжпредметну (для циклу предметів або освітніх галузей), предметну (для кожного навчального предмета виділяють надпредметні, загальнопредметні, спеціально предметні) компетентності.

Надпредметні компетентності визначають як здатність людини здійснювати складні поліфункціональні, поліпредметні, культуродоцільні види діяльності, ефективно розв'язуючи відповідні проблеми. Одночасно із цим терміном як зарубіжні, так і українські науковці також застосовують поняття "ключові компетентності". Ключова компетентність, на думку українських педагогів, є суб'єктивною категорією, що фіксує суспільно визнаний комплекс певного рівня знань, умінь, навичок, ставлень, які можна застосовувати в широкій сфері діяльності людини. Кожна з таких компетентностей передбачає засвоєння студентом не окремих непов'язаних один з одним елементів знань, умінь, а оволодіння комплексною процедурою, в якій для кожного визначеного напрямку її набуття є відповідна сукупність освітніх компонентів, що мають особистісно-діяльнісний характер [4, с. 81].

Загальнопредметні компетентності зараховують до певного кола навчальних предметів та освітніх галузей. Спеціальнопредметні компетентності – частини стосовно двох попередніх рівнів компетентності, що мають конкретний опис і можливість формування в межах навчальних предметів. Таким чином, ключові освітні компетентності конкретизуються щоразу на рівні освітніх галузей і навчальних предметів для кожного ступеня навчання, а спеціальнопредметні – впродовж вивчення того чи іншого предмета на всіх курсах навчального закладу [4, с. 44].

Змістовний компонент передбачає наявність у педагога теоретичних знань з педагогіки та психології, що забезпечує усвідомленість при визначенні педагогом змісту професійної діяльності з виховання, навчання й освіти дітей.

Професійна компетентність учителя художньої культури та учителя музики, етики й естетики має свою специфіку, визначається метою та змістом художньо-освітньої діяльності в школі, являє собою якість реалізації

на практиці результату формування в суб'єктів навчання фахових художньо-естетичних компетенцій, визначення яких є важливою методологічною позицією для аналізу цього феномена й управління процесом його формування.

Визначення фахових компетенцій та їх структури ґрунтується на виокремленні основних видів діяльності на уроках предметів художньо-естетичного циклу. Аналіз педагогічної літератури показав, що ряд авторів визначає такі основні види художньо-естетичної діяльності: художньо-теоретичну, художньо-історичну; діяльність композитора, виконавця, слухача; музичне сприймання, хоровий спів, виконання музично-ритмічних рухів, засвоєння необхідних художніх понять і термінів, елементарне музикування, інсценування пісень, ритмічну й пластичну імпровізацію тощо.

Аналіз видів фахової діяльності, а також розгляд галузевих стандартів щодо підготовки вчителя художньої культури та вчителя музики, етики й естетики дають змогу виокремити найактуальніші базові різновиди діяльності: сприймання художньо-естетичних елементів; виконання музики; створення власних художньо-естетичних проєктів; оцінювання художньо-естетичних явищ. Вони мають стати основою для розробки моделі фахових компетенцій майбутніх учителів художньої культури та учителів музики, етики й естетики.

Чотирьом базовим видам фахової діяльності відповідають чотири види компетенцій:

- когнітивно-перцептивні (накопичення фахових знань – музично-теоретичних, технологічних, методичних), які є теоретичною й методичною основою ефективної діяльності вчителя музики;
- практично-виконавські (сукупність музично-естетичного досвіду, музично-виконавських умінь: вокально-мовленнєвих, ритмічно-рухових, інструментальних), що зумовлюють практичну реалізацію технологічного арсеналу в процесі навчання;
- творчі (інтерпретаційні, імпровізаційні, проєктувальні вміння, творча самостійність);
- ціннісно-орієнтаційні (формування нормативно-регулятивних механізмів оцінної діяльності – ціннісних орієнтацій, смаків, ідеалів, мотивів).

Аналіз наукових праць, нормативних документів у сфері професійної підготовки фахівців у галузі музичного мистецтва показав, що в науковій літературі чітко не обґрунтовано структуру професійно важливих особистісних якостей майбутнього вчителя художньої культури та вчителя музичного мистецтва, етики й естетики. Разом з тим, випускники педагогічних ВНЗ за спеціальністю 7.02020401 “Музичне мистецтво” за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст обіймають посади вчителя музичного мистецтва, етики й естетики, художньої культури в загальноосвітніх навчальних закладах I–III ступенів. Згідно з освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівця зі спеціальності 7.02020401 “Музичне мистецтво” галузі знань 0202 “Мистецтво”, вчитель музичного мистецтва, етики й естетики

готується як фахівець для роботи з дітьми молодшого, середнього та старшого шкільного віку, що вимагає глибоких знань гуманітарних і спеціальних дисциплін. Фахівець повинен знати основи загальнотеоретичних дисциплін для вирішення педагогічних, науково-методичних та організаційно-керівних завдань, засоби й прийоми навчання і виховання дітей, їх дидактичні можливості.

Розглянувши в аспекті цих особливостей професійно важливі якості особистості вчителя, ми виділили і структурували провідні якості особистості вчителя художньої культури, що визначають ефективність його професійної діяльності. Таким чином, професійні якості вчителя художньої культури та вчителя музичного мистецтва, етики й естетики такі: музичність, любов до дітей, емпатія, артистизм, художньо-педагогічна інтуїція, професійне та художнє мислення, самосвідомість, здатність до самовиховання, до самовдосконалення, особистісна професійна позиція, толерантність, володіння технікою педагогічного спілкування; гнучкість, креативність мислення, розвинута уява, культура мовлення; адекватність іміджу, позитивна спрямованість на педагогічну діяльність, упевненість у собі, самовладання, сміливість, терплячість, вимогливість, саморегуляція, самоконтроль, наполегливість, дисциплінованість, відповідальність, цілеспрямованість, скромність, самостійність, самокритичність, адекватна самооцінка, почуття власної гідності та честі.

Професійна компетентність учителя художньої культури та вчителя музичного мистецтва, етики й естетики не має вузько професійних меж, оскільки від нього вимагається осмислення розмаїття естетичних, музичних, культурологічних, психолого-педагогічних проблем.

Вищевикладені наукові позиції розкривають різні аспекти поняття “професійна компетентність вчителя” і можуть бути враховані для розгляду поняття “професійна компетентність учителя художньої культури та вчителя музичного мистецтва, етики й естетики”. Для визначення цього поняття необхідно, на нашу думку, враховувати, що майбутній учитель художньої культури та вчитель музичного мистецтва, етики й естетики повинен мати ґрунтовні знання з історії і теорії музики; методики музичного виховання, педагогіки, психології та естетики; основ вокалу, диригування, методики роботи з хором, основ хореографії. Обов’язковими є сформовані вміння щодо використання спеціальних музичних знань, володіння музичним інструментом, співочим голосом, хором, інструментальним і вокальним дитячим колективом, методикою музично-естетичної роботи з дітьми, зокрема, в процесі позакласних заходів у школі. Вчителеві повинні бути притаманні такі особистісні якості, як музичний смак, висока загальна культура, здатність до самоосвіти, любов до дітей, гуманізм, толерантність, мораль, любов до народної музичної культури [1, с. 28].

В цілому професійна компетентність фахівців з музичного мистецтва, за визначенням Е. Абдуллина й О. Ніколаєвої, включає систему загальних і спеціальних психолого-педагогічних знань та вмінь, необхідних для

ефективного здійснення навчально-виховної діяльності; сформоване цілісне професійне мислення і свідомість, що зумовлюють успішність творчої професійно-педагогічної діяльності. Т. Ткаченко під поняттям “професійна компетентність учителя художньої культури та вчителя музичного мистецтва, етики й естетики” розуміє комплексну характеристику особистості, яка поєднує професійні, комунікативні та особистісні якості, дає змогу досягати якісних результатів у професійній діяльності [4, с. 53]. Структуру професійної компетентності вчителя художньої культури та вчителя музичного мистецтва, етики й естетики, на думку автора, становлять: професійно-діяльнісний, комунікативний і особистісний компоненти, кожному з яких відповідають певні компетенції та професійно-особистісні властивості, базові для цієї компетенції.

До професійної компетентності майбутнього вчителя художньої культури та вчителя музичного мистецтва, етики й естетики входять такі складники, як музичний смак, музичні здібності, володіння методикою музично-естетичної роботи з дітьми, володіння навичками гри на музичних інструментах, наявність співочого голосу, вміння керувати хором і вокальним дитячим колективом. Але, на наш погляд, автор не враховує такі складові, як естетичні здібності (тактовність, почуття художнього смаку, відчуття кольору).

Другим блоком структури професійної компетентності вчителя музики є комунікативний, який включає загальну та професійну комунікативну компетентність.

Третім блоком складової професійної компетентності автор визначає діяльнісний, у якому виділяє такі структурні компоненти:

1) *методологічна компетентність* – знання принципів, методів, форм і способів психолого-педагогічної науки й перетворення педагогічної діяльності, знання загальнонаукової методології, вміння організувати та провести педагогічні дослідження, здатність до інноваційної діяльності, вміння прогнозувати й управляти процесом навчально-виховної діяльності;

2) *дидактична компетентність* – знання закономірностей, принципів, методів і засобів навчання; сутності процесу навчання; форм організації навчання; новітніх технологій навчання. Крім того, вчитель художньої культури та вчитель музичного мистецтва, етики й естетики мають уміти розробляти і проводити уроки музики та позакласні музичні заходи, використовувати засоби навчання, розробляти й запроваджувати нові педагогічні технології;

3) *музично-практична компетентність* – сформованість музичних знань, виконавських умінь і навичок, які необхідні для проведення музичної, музично-освітньої, музично-виховної, організаційної, комунікативної діяльності; вміння здійснювати аналіз, контроль за музичною діяльністю; здійснювати самоосвітню діяльність як музикант-виконавець;

4) *науково-творча компетентність* – наявність у майбутніх учителів психолого-педагогічних знань і вмінь; творчих і музичних здібностей і кре-

ативності. Науково-творча компетентність передбачає здатність складання сценаріїв для музичних заходів, написання музичних творів для театральних вистав, при виконанні інструментальних і вокально-хорових творів;

5) *управлінська й організаційна компетентність* – знання основ теорії управління; вміння організувати навчально-пізнавальну діяльність учнів на заняттях і в позакласний час, наявність організаційних, аналітичних, планувальних умінь, вміння впливати на поведінку дітей [3, с. 36].

Аналізуючи підходи різних учених до дослідження поняття “професійна компетентність” і зважаючи на специфіку музичної діяльності як науки і як навчального предмета, в структурі професійної компетентності майбутнього вчителя художньої культури та майбутнього вчителя музичного мистецтва, етики й естетики можна визначити такі компоненти, кожному з яких відповідають певні компетентності: навчально-пізнавальний (загальнопрофесійні, загальнопедагогічні та загальнопсихологічні компетентності, мотиваційна й комунікативна компетентності); фаховий (музично-практичні компетентності, загальні та спеціальні здібності, професійно важливі якості), професійно-особистісний (художньо-естетична компетентність, педагогічна майстерність, особистісні якості, що необхідні для викладання предметів художньо-естетичного циклу).

Висновки. Таким чином, під професійною компетентністю майбутнього вчителя художньої культури та майбутнього вчителя музичного мистецтва, етики й естетики ми розуміємо інтегральну характеристику особистості майбутнього фахівця, що поєднує рівень необхідних художньо-естетичних, музично-педагогічних знань, умінь, навичок, здібностей, професійно важливих якостей для ефективного виконання професійної діяльності, які при достатній мотивації забезпечують самореалізацію й самовдосконалення особистості вчителя художньої культури та вчителя музичного мистецтва, етики й естетики в процесі професійної діяльності. Це визначення дає можливість визначити в структурі професійної компетентності майбутнього вчителя художньої культури та майбутнього вчителя музичного мистецтва, етики й естетики такі компоненти: навчально-пізнавальний (загальнопрофесійні, загальнопедагогічні та загальнопсихологічні компетентності, мотиваційна та комунікативна компетентності); фаховий (музично-практичні компетентності, загальні та спеціальні здібності, професійно важливі якості), професійно-особистісний (художньо-естетична компетентність, педагогічна майстерність, особистісні якості, що необхідні для викладання предметів художньо-естетичного циклу).

Список використаної літератури

1. Акредитація: організація та проведення у вищих навчальних закладах України / за ред. С. І. Андрусенко, В. І. Домніч. – Київ : КУЕТТ, 2003. – 172 с.
2. Борова Т. А. Теоретичні засади адаптивного управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу : монографія / Т. А. Борова. – Харків : Компанія СМІТ, 2011. – 384 с.
3. Єльнікова Г. Управлінська компетентність / Г. В. Єльнікова. – Київ : Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с.

4. Касьянова О. М. Моніторинг інноваційних процесів в освіті: регіональний аспект / О. М. Касьянова // Проблеми сучасної педагогічної освіти: Серія "Педагогіка і психологія" : зб. ст. – Ялта : РВВ – РВНЗ – КГУ, 2006. – Вип. 10. – Ч. 1. – С. 220–225.

5. Лукіна Т. О. Державне управління якістю освіти в Україні / Т. О. Лукіна. – Київ, 2004. – 342 с

6. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи / за заг. ред. О. І. Локшиної – Київ : К.І.С., 2004. – 128 с.

7. Полянский В. К. Качество образования / В. К. Полянский. – Москва : Наука, 1999. – 221 с.

Стаття надійшла до редакції 21.01.2015.

Ульянова В. С. Суть и структура профессиональной компетентности будущего учителя художественной культуры и будущих учителей музыкального искусства, этики, эстетики в теории педагогической мысли

В статье рассмотрены суть и структура профессиональной компетентности будущего учителя художественной культуры и будущих учителей музыкального искусства, этики, эстетики в теории педагогической мысли, педагогических исследованиях. Сделаны выводы, какими качествами должен обладать будущий педагог, профессиональный, компетентный специалист.

Ключевые слова: педагогическая мысль, этика, эстетика, художественная культура, музыкальное искусство.

Ulyanova V. The Essence and Structure of Professional Competence of Art Culture Teachers and Future Teachers of Music Ethics and Aesthetics in the Theory of Educational Thought

According to the new educational paradigm specialist must possess fundamental knowledge, skills to profesynomy of your profile, experience and creative research solutions to new problems, experience socio-evaluation activity, ie it must be competent and competitive. The professional competence of the teacher can be seen as a kind of response to the problem situation in education, which arose as a result of the contradiction between the need to provide a modern quality and inability to solve this problem in a traditional way by a further increase in the volume of information that students should learn.

Today the industry standards of higher education Ukraine (HSVO) introduced a model professional competence (educational qualification characteristics (EQC, which summarizes the content of education is reflected objectives of education and training, the place specialist in economic structure and state requirements for the competence of other social and professionally important properties and qualities. So, specialist expertise is one of the components of state educational standards and competence approach in education as a compulsory Ukraine introduced at the state level. Today, one of the main tasks of high school, with the formation of harmoniously developed personality, is the task of forming a professionally competent staff. The strategy of higher education in Ukraine as a party evrointehratsiynyh processes should incorporate trends in global transformation goals of modern higher education in many developed countries have accelerators economic growth contributed to the needs that were growing, and disclosure of creativity person, provided the introduction of new information technologies. Today Ukrainian education behind on the introduction of advanced purposes, laws, principles and technologies. Scientists define strategy Universities as a long-term, high quality fixed direction of the institution, which integrates the mission, goals, standards and performance as a whole, determines resource support based on internal strengths and weaknesses of the organization.

Key words: competence, artistic culture, ethics, aesthetics, music art.